

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

6. ROČNÍK

2019/2020

Řešení 2. série

**MUNI
ECON**

**SEMINÁŘ
EKONOMICKÝCH
MOZKŮ**

- Korespondenční seminář pro středoškoláky
- 4+1 série nevšedních příkladů
- Počítej, vyhraď a dostaň se na ECON MUNI bez přijímaček!

**6. ročník začíná 1. října 2019, tak neváhej a zapoj se
přes: is.muni.cz/obchod/baleni/142270**

ECON.MUNI.CZ/SEM

Příklad 1

- a) Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla = povinné ručení, musí mít každé auto, plní se z něj škoda třetí osobě (např. pokud nabourám jiné auto).
- b) Havarijní pojištění – pokud nabourám do stromu a způsobím škody na vlastním autě, tak lze hradit škodu z tohoto pojištění, většinou je zde nějaká spoluúčást pojištěného. Díky bezeškodnímu průběhu se načítají bonusy ve vší slevy, která dosahuje až 50 % pojistného.
- c) Pro mladého člověka je nejdůležitější pojištění invalidity, vážných onemocnění a trvalých následků, protože pokud nastane něco vážnějšího v mladém věku, musí finančně pokrýt několik desetiletí svého života (například po autonehodě zůstane na vozíku trvale invalidní).
U rodičů stejná rizika + pokud chce zajistit rodinu nebo má závazky, tak je vhodné pojistit smrt a dlouhodobou pracovní neschopnost.
Obecně na krátkodobé výpadky příjmu je lepší mít finanční rezervu, která pokryje řádově 3 – 6 měsíců výpadku příjmu.
- d) Nemovitost je stavba (byt nebo rodinný dům) a případně nedílné součásti stavby (vestavěný nábytek, radiátory atd.) – škoda například poškozená střechy způsobená větrem.
Domácnost je vše co z nemovitosti vypadne, pokud ji otočíme vzhůru nohama (podlahou nahoru) – vyhoření (nábytek, elektronika, vybavení).
- e) U zajišťovny.
- f) Může uplatňovat pojistník (max. 24 000 Kč) i zaměstnavatel (max. 50 000 Kč).
Maximálně snížení základu daně o 24 000 Kč ročně (od roku 2017).
Úspora na daních je 15 % ze snižované částky, maximálně tedy 3 600 Kč.
Smlouva musí být uzavřena do 60 let věku a trvat alespoň 60 měsíců, nesmí zde být možnost částečných výběrů, musí zde být pojištěno riziko smrti nebo dožití.

Příklad 2

a) Džbány – má 2 možné řešení

Řešení 1:

Naplňte 5litrový džbán. Poté naplňte 3litrový džbán vodou z 5litrového džbánu. Nyní máte 2 litry vody v 5litrové nádobě. Vylijte 3litrový džbán a nalijte to, co je v 5litrovém džbánu, do 3litrového džbánu. Poté doplňte 5litrový džbán a naplňte z něj 3litrový džbán do plna. Protože v 3litrové nádobě již byly 2 litry vody, 1 litr se odstraní z 5litrového džbánu, přičemž v 5litrové nádobě zůstanou 4 litry vody.

Řešení 2:

Naplňte 3litrový džbán a nalijte ho do 5litrového džbánu. Poté doplňte 3litrový džbán a naplňte 5litrový džbán do plna. Protože v 5litrové nádobě již byly 3 litry vody, 2 litry vody se odstraní z 3litrového džbánu a 1 litr vody se ponechá v 3litrovém džbánu. Poté vylijte 5litrový džbán a nalijte to, co je v 3litrovém džbánu, do 5litrového džbánu. Doplněte 3litrový džbán a nalijte ho do 5litrového džbánu. Nyní máte 4 litry vody v 5litrové nádobě.

b) Žárovky

Chcete-li najít správný přepínač (1, 2 nebo 3), přepněte přepínač 1 do polohy „zapnuto“ a nechte jej několik minut zapnutý. Poté přepnete přepínač 1 zpět do polohy „vypnuto“ a přepínač 2 do polohy „zapnuto“. Nyní vstupte do místnosti. Pokud svítí žárovka, pak víte, že je k ní připojen spínač 2. Pokud žárovka nesvítí, musí být přepínač 1 nebo 3. Nyní se krátce dotknete žárovky, dostanete odpověď: pokud je žárovka stále horká, pak spínač 1 byl ten správný; pokud je žárovka studená, musí to být přepínač 3.

c) Řeč

Za S jsou tři řečníci. Takže S je druhý řečník. Před T. jsou tři řečníci. Takže T je čtvrtý řečník. R není ani 1., ani 5. R je tedy 3. řečník. P mluví po Q, takže P je 5. a Q je 1. řečník. Výsledek - P je poslední řečník.

d) Šnek vylézající ze studny

Protože každou hodinu může šnek stoupat o 1 metr, vystoupá za 27 hodin 27 metrů. Poslední 3 metry pokryje za 1 hodinu z 27. pozice. Čas potřebný k tomu, abyste se dostali ze studny, je tedy: 27 hodin + 1 hodina = 28 hodin.

Příklad 3

a)

- 7. stol. př. n. -5. stol. n. l.
- prostředí, ve kterém se narodilo slovo ekonomie, zde ještě byla součástí filosofie moc
- aristokracie dána pozemkovým vlastnictvím
- ekonomické vztahy řídila církev nebo panovník
- patřili jsem zejména dva oblasti: Řecko a Řím
- část obyvatelstva byli otroci

b)

- lichva
- chod domácího hospodářství
- soukromé vlastnictví
- hlavní fyzickou práci dělají otroci
- začínají se využívat peníze
- odměna pracovníků a dělba práce
- směna zboží a spravedlivá cen

c)

Xenofón

- spis „Oikonomikos“ (zdrojem bohatství je zemědělství)
 - Oikos + nomos – oslava zemědělství
- hlásal, že otroci mají pracovat a svobodní mají obchodovat
- hodnota zboží je dána jeho užitekem
- peníze mají směnnou hodnotu

Platón

- Dílo: Ústava
- ideální stát = sociální utopie (sofokracie)
- 3 společenské vrstvy
- pohrdal fyzickou prací
- první teorie komunismu – založen na práci otroků
- Myšlenka: pokud máte velkou politickou moc, tak máte šanci se nechat korumpovat a získávat ekonomický prospěch pro sebe sama – není správně
 - Snaží se oddělit politickou a ekonomickou stránku společnosti –

oddělení soukromého vlastnictví a politické moci

- Vládnoucí třídy by neměli mít vlastní majetek a možnost ho kumulovat
- Lidé žijí pohromadě – obce vznikají z ekonomických důvodů
 - Dělba práce je efektivní, soustředění se na určitou věc, dohromady lidé vyrobí více
 - Obec vzniká proto, že nikdo není soběstačný, potřebujeme ostatní

Aristotelés

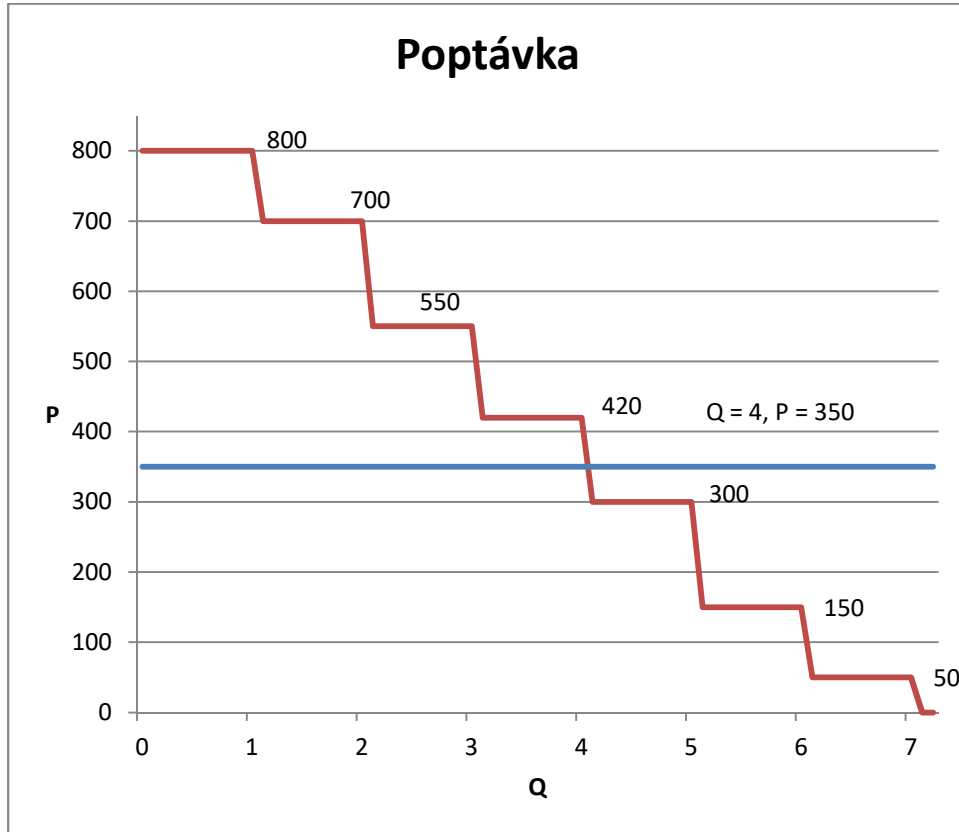
- Spravedlivá cena
 - Spravedlnost je podle úměry
 - Spravedlnost chápaná jako etický problém – jaká by cena měla být?
 - Dnešní směna probíhá většinou na organizovaném trhu a cena je tržními silami abstraktním způsobem určena
 - V té době probíhala směna izolovaně – je tam prostor pro nastavení ceny, ale na každá je spravedlivě nastavena, je tam prostor pro etické rozhodování
- Ekonomika x chrematistika
 - Lichva – nejhorší forma půjčování – pokud jsou úvěry půjčovány na spotřebu, a ten kdo si ho půjčuje neočekává nárůst důchodů – kde vezme dlužník na úroky.
 - Úroky stlačují půjčovatele do chudoby.
- Společenské vlastnictví je podle něj neefektivní
- žák a kritik Platóna
- spisy „Politika“ a „Etika Nikomachova“ – úvahy o hodnotě zboží, směně, ceně a penězích
- peníze jsou prostředkem směny, ne mírou bohatstvím

d) individuálně

e) Scholastika

Příklad 4

a) + b) Gréta si koupí 4 ekonomické učebnice.

c) $(800-350) + (700-350) + (550-350) + (420-350) = 450 + 350 + 200 + 70 = 1070$ Kč

d) Cena jedné učebnice bude 280 Kč. To Gretu povede ke koupi 5 učebnic. Její spotřebitelský užitek se pak spočítá následovně: $(800-280) + (700-280) + (550-280) + (420-280) + (300-280) = 520 + 420 + 270 + 140 + 20 = 1370$ Kč

$$\frac{1370 - 1070}{1070} = 28 \%$$

Grétin spotřebitelský užitek se tedy zvýší o 28 %.

Příklad 5

Nejprve určíme celkovou spotřebu Gréty za dva měsíce pobytu. Budeme předpokládat, že dva měsíce = 8 týdnů = 60 dnů. Uznávali jsme ale i jiné racionální přepočty na týdny a dny. Údaje jsou uvedeny ve sloupci „Spotřeba“.

Poté zjistíme cenu za jednotku příslušné položky z webu numbeo.com. Je praktické zvolit měnu CZK, jak bylo uvedeno v nápovědě k příkladu, protože pak nemusíme zjišťovat měnový kurz dané země zvlášť, ale dostáváme rovnou požadovaná čísla. Také se vyplatí zvolit možnost srovnání dvou měst, protože informace zjistíme rychleji než při postupné volbě každého města zvlášť.

Ceny jsou na webu pravidelně aktualizovány, konkrétní součty se tedy mohly lišit, podle toho, který konkrétní den jste příklad řešili. My jsme proto pro potřeby vzorového řešení zaokrouhlili.

Zboží	Spotřeba	Oslo	Istanbul	Calgary	Brno
McMenu	60 ks	$60 \cdot 280 = 16800$	$60 \cdot 95 = 5700$	$60 \cdot 170 = 10200$	$60 \cdot 130 = 7800$
Banány	$60 \cdot 0,5 = 30$ kg	$30 \cdot 55 = 1650$	$30 \cdot 45 = 1350$	$30 \cdot 30 = 900$	$30 \cdot 30 = 900$
Cappuccino	$2 \cdot 8 = 16$ ks	$16 \cdot 105 = 1680$	$16 \cdot 45 = 720$	$16 \cdot 80 = 1280$	$16 \cdot 50 = 800$
Pivo půllitr	$2 \cdot 8 = 16$ ks	$16 \cdot 225 = 3600$	$16 \cdot 75 = 1200$	$16 \cdot 140 = 2240$	$16 \cdot 40 = 640$
Kino	2 ks	$2 \cdot 350 = 700$	$2 \cdot 95 = 190$	$2 \cdot 240 = 480$	$2 \cdot 190 = 380$
MHD	2 ks	$2 \cdot 1890 = 3780$	$2 \cdot 790 = 1580$	$2 \cdot 1840 = 3680$	$2 \cdot 550 = 1100$
Byt	ks	$2 \cdot 24700 = 49400$	$2 \cdot 4500 = 9000$	$2 \cdot 16700 = 33400$	$2 \cdot 11000 = 22000$
Celkem	zaokrouhleno na stovky Kč	77600	19700	52200	33600

- Gréta by se měla přihlásit na studijní pobyt v Istanbulu, protože tam bude mít nejnižší náklady na spotřebu.
- Kdyby Gréta zůstala v Brně, její náklady za dva měsíce by byly přibližně 33.600 Kč.